

15

ПОСТАНОВА

про притягнення як обвинуваченого

м. Львів

"16" червня 1981 року.

Старший слідчий в особливо важливих справах слідчого відділу Управління КДБ УРСР по Львівській області майор Босчко, розглянувши матеріал кримінальної справи № 250 відносно Кандиби Івана Олексійовича, 7 червня 1980 року народження, —

В С Т А Н О В И В:

2 квітня 1981 року Кандиба І.О. було пред'явлено обвинувачення у вчиненні злочину, передбаченого ст.62 ч.2 КК УРСР.

В процесі слідства по справі встановлені нові обставини і епізоди злочинної діяльності Кандиби І.О., в зв'язку з чим виникла необхідність доповнити раніше пред'явлене обвинувачення.

Матеріалами справи Кандиба І.О. достатньо повно викривається в тому, що він, будучи засудженим в 1961 році Львівським обласним судом за зраду Батьківщині і участь в антирадянській націоналістичній організації так званій Українській робітничо-селянській спілці /УРСС/ за ст.ст.56 ч.1 і 64 КК УРСР на 15 років позбавлення волі у виправно-трудовій колонії, на шлях виправлення не став.

Звільнившись 20 січня 1976 року з місць позбавлення волі, до погашення судимості за вказаний особливо небезпечний державний злочин, проживавши в селищі Пустомити Львівської області і залягаючи на ворожих нашому суспільству позиціях, Кандиба І.О. шляхом особистих контактів та листування спілкувався з особами, які раніше були засуджені за особливо небезпечні державні злочини, та іншими своїми однодумцями, на ґрунті антирадянських націоналістичних переконань, незважаючи на неодноразові попередження з боку офіційних осіб про недопустимість ним протиправних дій, продовжував займатись активною ворожою діяльністю проти Радянської влади з метою її підірвання та ослаблення.

Ще перебуваючи в місцях позбавлення волі, а також протягом 1976—1980 рр. Кандиба І.О. з вказаною метою як сам особисто, так

із участю інших своїх однодумців систематично виготовляв, зберігав та розповсюджував документи, в яких містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад. Окремі з них потрапили за кордон в капіталістичні країни, де використовувються антирадянськими центрами та буржуазною пропагандою в провокаційних акціях проти СРСР.

Крім того, Кандиба І.О. проводив антирадянську агітацію в усній формі.

Так, в червні 1969 року, відбуваючи покарання за попередній злочин в тюрмі № 2 УВС Володимирівського облвиконкому, Кандиба І.О. разом зі своїми однодумцями Лук'яненком Л.Г. та Горинем М.М., які також відбували покарання в згаданій час, виготовив антирадянський наклепницький за змістом документ, адресований в Організацію Об'єднаних Націй та Комісію по правах людини. У вказаному документі плюндрується радянський державний та суспільний лад, національна політика СРСР, твердиться про те, що нібито в СРСР узурпується демократичні права і свободи, знищуються "національні духовні цінності", проводиться русифікація.

З метою розповсюдження та широкого використання націоналістичними центрами в проведенні антирадянської пропаганди проти СРСР, Кандиба І.О. прийняв міри до передачі цього документу за кордон, де він в жовтні 1969 року був надрукований в м.Мюнхені, ФРН, українським буржуазно-націоналістичним видавництвом в антирадянському журналі "Сучасність".

Один примірник згаданого антирадянського документа в рукописному варіанті в квітні 1980 року був знайдений в спеціально виготовленому сховищі-тайнику обкладинки книги та вилучений на Київській митниці у гр-ки Стокотельної О.І., яка намагалась контрабандним способом переправити його в США з метою публікації за кордоном і широкого розповсюдження буржуазною націоналістичною пресою.

Разом з тим, Кандиба І.О., спілкуючись з однодумцями, що раніше були засуджені за особливо небезпечні державні злочини, та іншими особами, які активно виступають проти соціалістичного ладу в СРСР під виглядом "борців за права людини", удаваням "сприянням" виконанню Хельсінських угод, приймав активну участь у виготовленні, розповсюдженні антирадянських, наклепницьких документів від імені так званої Української громадської групи сприяння виконанню Хельсінських угод.

На початку листопада 1976 року Кандиба І.О. в своїй кімнаті в смт.Пустомити Львівської області, де тимчасово проживав, обговорював разом з Руденком М.Д., мешканцем м.Києва /пізніше засудженого за антирадянську діяльність/, питання, що стосувалися обставин створення та практичної діяльності на території УРСР т.з. Української громадської групи сприяння виконанню Хельсінських угод.

Дізнавшись з передач закордонних ворожих радіостанцій про створення Української Хельсінської групи на чолі з Руденком Миколаєм, Кандиба І.О. з метою проведення антирадянської діяльності, позвонив йому по телефону у м.Київ з проханням включити його до складу згаданої "групи", на що останній дав згоду.

В грудні 1976 року Кандиба І.О., зустрівшись в смт.Пустомити Львівської області з Мешко О.Я., яка приїхала до нього за дорученням керівника т.з. Української громадської групи сприяння виконанню Хельсінських угод Руденка, обговорював з нею питання, що стосувалися діяльності цієї "групи" і отримав від неї для ознайомлення та одобрення проекти антирадянських документів, виданих від імені "групи" під назвами "Декларація" та "Меморандум № 1".

В "Декларації" наклепницьки твердиться, що на Україні нібито порушується "Загальна Декларація прав людини" та гуманітарні статті, прийняті в 1975 році Хельсінською нарадою.

В антирадянському документі під назвою "Меморандум № 1" з буржуазно-націоналістичних, ворожих нашому суспільству позицій стверджується, що в Радянському Союзі нібито "проводяться репресії проти борців за громадянські права" і що Україна за часів Радянської влади начебто "стала ареною геноциду і етноциду".

Наклепницьки також твердиться, що нібито "до в'язниць і концтаборів" почали кидати найталановитіших представників молодшої української інтелігенції.

Робиться спроба виправдати антирадянську пропаганду і обвинуватити СРСР в "порушенні" прав людини і право націй на самовизначення.

Звинувачуючи Радянський Союз в порушенні Хельсінських угод та "Загальної Декларації прав людини", в документі висловлюється сподівання, що антирадянська діяльність осіб, які проводять її під прикриттям удаваного "захисту прав людини", дістане підтримку з боку буржуазних держав.

Ознайомившись з проектами "Декларації" та "Меморандуму № 1", Кандиба І.О. одобрив зміст та антирадянську спрямованість цих документів, дав згоду на підпис, фактично ставши їх співавтором, підтвердив Мешко своє бажання і надалі бути членом "Української Хельсінської групи", домовившись з нею про те, щоб його прізвище ставилось під всіма документами, виданими від імені цієї "групи", вважаючи себе і в дальнішому їх співавтором, заявив їй, що в майбутньому підписувати за нього документи "групи" може кожен з її членів.

Після цього Кандиба І.О. отримав від Мешко згадану "Декларацію", а "Меморандум № 1" повернув їй.

Антирадянський за змістом документ "Декларація" Кандиба І.О. зберігав у себе у квартирі в смт.Пустомити Львівської області до часу його вилучення під час обшуку 24 грудня 1978 року.

Згадані документи також потрапили за кордон на Захід, де активно використовуються в буржуазній пресі, в антирадянських передачах ворожих радіостанцій "Свобода", "Німецька хвиля" та інших.

Так званою Українською громадською групою сприяння виконанню Хельсінських угод, активним учасником якої був Кандиба І.О., на протязі 1976-1977 рр., з його участю з метою широкого розповсюдження в нашій країні та за кордоном в капіталістичних країнах, були виготовлені та розповсюджені наступні документи антирадянського наклепницького змісту:

- 20 січня 1977 року був виготовлений антирадянський документ під назвою "Меморандум № 2", який є злісним пасквілем на радянську дійсність та внутрішню політику КПРС і Радянського Уряду.

Документ спрямований на підриг дружби братніх народів СРСР, проти принципів пролетарського інтернаціоналізму, в ньому робиться спроба наплювати марксизм, вказується, що "...марксизм, як офіційна ідеологія Радянського Союзу..." начебто "...дедалі виразніше втрачає свою привабливість...", робиться також спроба звинуватити СРСР в тому, що нібито з його вини загроза світової війни ще не зникла. Крім того, в ньому містяться наклепницькі вигадки про те, що в Радянському Союзі, зокрема, на Україні, начебто порушуються права людини і проводяться безпідставні переслідування громадян.

- 22 січня 1977 року був виготовлений документ наклепницького змісту під назвою "Меморандум № 3". В ньому містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад. Зокрема, наклепницьки стверджується, що в Радянському Союзі нібито мають місце беззаконня, свавілля, порушення прав людини, що людей нібито притягають до кримінальної відповідальності тільки за те, що вони вірують.

- В лютому 1977 року був виготовлений документ під назвою "Меморандум № 4" - про нові репресії на Україні проти "групи", в якому містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад. Зокрема, в документі автори наклепницьки твердять, що в Радянському Союзі начебто існують "безжалісне свавілля і беззаконня".

- В тому ж лютому 1977 року був виготовлений документ під назвою "Меморандум № 5" "Україна літа 1977 року", в якому містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад. Зокрема, в ньому твердиться, що "структура Радянської країни" нібито є "бюрократична", що в нашому суспільстві начебто існує "свавілля", проводяться "репресії проти чесних людей", що "ідеї Леніна по національному питанню" нібито "не були втілені в життя", що державність України начебто являє собою лише "паперовий мірак", а в нашому суспільстві діє "дух імперіалізму та шовінізму". Далі містяться заклики до створення в СРСР "опозиції" для боротьби з Радянською владою.

Тоді ж в лютому 1977 року був виготовлений документ під назвою "Меморандум № 6". Про так звані "внутрішні справи держави", в якому містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад в галузі Радянської демократії. В ньому з ворожих позицій наклепницьки твердиться, що в нашій країні нібито існує "бюрократична система", і що Радянська влада начебто "узурпувала конституційні прерогативи". Намагаючись посіяти недовір'я народу до Радянської держави, наклепницьки твердиться, що вона в "правовому відношенні неспроможна".

- В березні 1977 року був виготовлений документ під назвою "Меморандум № 7". Українська група після чотирьох місяців існування", в якому містяться наклепницькі вигадки, що порочать

радянський державний і суспільний лад в галузі радянської демократії. В ньому робиться спроба очорнити діяльність Радянського уряду, твердиться, що в Радянському Союзі нібито існують беззаконня, свавілля, знущання з соціалістичної законності, порушення "свободи совісті", міжнародних угод про права людини, що в СРСР нібито проводяться "репресії і терор".

- Тоді ж в березні 1977 року був виготовлений документ під назвою "Меморандум № 8". Про переслідування В.Лісової - дружини політв'язня". В цьому документі містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад. В ньому паплюжиться радянська дійсність, наклепницьки твердиться, що в Радянському Союзі, зокрема, на Україні, нібито існує свавілля і "торжествує тиранічний держиморда і цілковите беззаконня".

- В березні 1977 року був виготовлений ворожий документ під назвою "Меморандум № II". Про долю Надії Світличної". В цьому документі містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний та суспільний лад, в галузі соціалістичної демократії та дотримання міжнародних угод. Зокрема, наклепницьки твердиться, що нібито уряд СРСР грубо порушує підписані ним міжнародні акти, що нібито "уряди СРСР та УРСР" не тільки безсилі добитися дотримання встановлених ними законів та постанов представниками влади, але й самі відмовляються їх дотримуватися",

- 9 листопада 1977 року був виготовлений ворожий документ під назвою "Маніфест українського правозахисного руху", в якому з ворожих радянському суспільству позицій твердиться, що в Радянському Союзі нібито існує беззаконня: "...масштаби правопорушень так зросли, що це стало звичним, це стало своєрідним законом. Тепер, навпаки, дивуються і турбуються, коли десь, хтось дотримується закону. Це вважається дивацтвом або злочином". Наклепницьки стверджується, що під прикриттям Союзу республік нібито "...чинилися страхітливі злочини супроти тих чи інших націй, зокрема супроти України /штучні голодовки, мільйони переслідуваних...", тощо.

Також зводяться злісні наклепи на радянську дійсність, нібито "під пресою бюрократичних узурпаторів" йде "деградація цілого народу", начебто мають місце "масове відречення від рідної мови, зневага до рідної культури і літератури, а відт& - цинізм і

збайдування до духовних проблем".

7.

- На початку грудня 1977 року був виготовлений документ під назвою "Звернення до Белградської наради 35-ти держав по перевірці виконання Хельсінських угод". Про дискримінацію українців у сфері права на еміграцію", в якому містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад.

В цьому документі з ворожих радянському суспільству позицій палять політика КПРС в галузі будівництва соціалізму, наклепницьки твердиться, що нібито "у десятках розвинутих країн створено компартії, що помагали створювати міф про ідеальність радянського суспільства". З націоналістичних позицій робиться спроба довести, що в СРСР українці начебто зазнають дискримінації в "різних галузях життя", і зокрема, у питанні "права на еміграцію".

- В лютому 1978 року був виготовлений документ під назвою "Інформаційний Бюлетень № 1", в якому зводяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад в галузі демократії. В ньому стверджується, що нібито в нашій країні, і зокрема на Україні "грубо порушуються права людини". На підставі фактів притягнення окремих осіб до кримінальної відповідальності за антирадянську діяльність і скоєння інших злочинів автори намагаються довести, що на Україні з боку офіційних державних органів неначе чиняться беззаконня. Автори документу повідомляють, що "В 1978 році ми почнемо випускати "Інформаційний Бюлетень", у якому будемо повідомляти про факти порушення прав людини", які нібито мають місце на Україні.

В згаданих антирадянських націоналістичних документах, які були видані від імені "групи" в період 1976-1978 рр., при участі Кандиби І.О.; за попередньою домовленістю і згодою як за члена т.зв.Української громадської групи, "Декларація" і "Меморандум № 1" були за нього підписані Мейко, "Меморандум № 2" і "Меморандум № 3" за нього підписав Лук'яненко, а на всіх інших антирадянських документах - "Меморандумах № 4,6,7,8,II" стоїть прізвище Кандиби.

Названі антирадянські наклепницькі документи "Декларація", "Маніфест...", "Звернення до Белградської наради...", "Інформаційний Бюлетень № 1", та "Меморандуми" за номерами 1,4,5,6,7,8, II, виготовлені з метою підризу та ослаблення Радянської влади при

участі Кандиби І.О. потрапили за кордон, де використовувється в ворожих цілях проти СРСР. Зокрема, друкувались в буржуазно-націоналістичних виданнях-газетах "Українська думка" /Англія/, "Українське слово" /Франція/, "Свобода" /США/, журналах "Авангард" /Бельгія/, "Визвольний шлях" /Англія/, а також передавались закордонними радіостанціями "Свобода", "Німецька хвиля" та іншими.

З метою подальшого розповсюдження та для використання у ворожій діяльності Кандиба І.О. не менше, як у 3-х примірниках власноручно виготовив заяву від свого імені, адресовану у державні органи СРСР та в міжнародні організації, датовану січнем-травнем 1979 року.

З тексту антирадянського наклепницького документу у вигляді заяви до Президії Верховної Ради СРСР вбачається, що в ній з ворожих радянському суспільству буржуазно-націоналістичних позицій зводяться злісні наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад, Конституцію СРСР, радянські судові органи. Зокрема, в так званій "Заяві..." говориться, "...що Конституція СРСР існує для світу та дурнів...", що нібито "...беззаконня і свавілля продовжується в нашій країні і після XX з'їзду КПРС", робляться спроби взяти під захист осіб, які проводять ворожу проти СРСР діяльність, називаючи їх як "...одних з кращих людей сучасності". Намагаючись підірвати авторитет Радянського Союзу на міжнародній арені в "Заяві..." з антирадянських позицій вказується, що в СРСР нібито активно виступає за дотримання прав людини тільки на міжнародних форумах і начебто "...цілком протилежну політику в цьому питанні Радянський Союз веде внутрі своєї країни", що в СРСР нібито проводиться тотальне переслідування, дискримінація, шантаж, знущання, приниження гідності та ідеологічний і політичний терор. Кандиба І.О. вказує, що ніколи не вважав себе радянською людиною, що Радянська влада і її марксистсько-ленінська ідеологія стали для нього чужими і ворожими, що він формально являється громадянином СРСР.

Перший примірник цього антирадянського документу Кандиба І.О. направив поштою в лютому 1980 року в адресу Президії Верховної

Ради СРСР, другий примірник в 1979 році передав у Москву через невстановлену особу з тим, щоб цей документ був використаний на Заході в підрильних акціях проти СРСР. Останній примірник "Заяви" в лютому 1980 року передав Гориню Михайлу у м. Львові для ознайомлення, який і був вилучений у нього в квартирі при обшукі 12 березня 1980 року.

В жовтні-грудні 1980 року "Заява" Кандиби І.О. антирадянського наклепницького змісту була опублікована в націоналістичному журналі "Визвольний шлях", який видається в м. Лондоні буржуазно-націоналістичним видавництвом "Українська видавнича спілка" і широко використана в підрильних акціях проти СРСР.

Поряд з тим Кандиба зберігав в себе на квартирі по місцю проживання в смт. Пустомити Львівської області з метою подальшого розповсюдження машинописний документ антирадянського змісту надрукований під копірку на російській мові, що починається словами: "Просим обнародовать..." і закінчується словами: "...заявление новых членов и биографии помещены в № 10 'Бюллетне'". Цей документ злісного антирадянського наклепницького змісту, в якому йдеться про моральний обов'язок кожної людини протестувати проти нібито існуючого в СРСР "кровоавого террора", постійного "игнорирования" прав та свобод людини. З антирадянських націоналістичних позицій стверджується, що нібито на Україні в теперішній час йде систематичне нищення "лучших сынов украинского народа", які проводять боротьбу "против советского тоталитарного режима".

В наклепницькій формі описуються про судові процеси на Україні над членами так званої "Украинской Группы Хельсинки", стверджується, що всі вони нібито засуджені безпідставно як носії "тяжкого креста правды и борьбы против своеволия, национального гнета и полицейского режима СССР". В документі проголошується про створення нового складу "Украинской Группы Хельсинки" та наводиться список цих членів в кількості 36 чоловік.

Згаданий документ Кандиба І.О. зберігав до часу вилучення його під час обшуку 24 березня 1981 року.

Разом з тим, Кандиба І.О., проживаючи в смт. Пустомити Львівської області, на протязі 1977-1980 рр. з метою підриву та ослаблення Радянської влади систематично серед своїх знайомих та інших осіб проводив антирадянську пропаганду, поширюючи в усній формі

наклядницькі вигадки, які порочать радянський державний та суспільний лад.

З жовтня 1978 року до березня 1981 року в неодноразових розмовах з Гребен Данилиною Іванівною в домі мешканця смт.Пустомити Гнилки М.Колн, Кандиба говорив їй про те, що нібито в нашій країні порушуються гарантовані Конституцією СРСР права і свободи громадян, що він нібито був незаконно засуджений і став жертвою існуючого в СРСР безправ'я.

Спілкуючись з Максимів Петром Івановичем, що мало місце в період 1976-1978 рр., Кандиба І.О. в розмовах з ним згадував про те, що Конституція СРСР нібито тільки формально проголошує і гарантує права та свободи радянських громадян, що нібито тільки в капіталістичних країнах людина відчуває себе вільно і має можливість здійснювати та використовувати всі надані їй права та свободи, що на території УРСР тепер начебто відбувається процес русифікації і що українська нація зникає, перероджується.

Крім того, Кандиба І.О. систематично на протязі 1976-1980 рр. користуючись власним транзисторним радіоприймачем "ВЕС", прослуховував антирадянські передачі закордонних радіостанцій, зміст яких поширював в розмовах з Гребен Данилиною Іванівною, Гнилкою Миколою Степановичем та Максимів Петром Івановичем, мешканцями смт.Пустомити Львівської області.

Викладені в цій постанові злочинні дії Кандиби І.О. складають злочин, передбачений ч.2 ст.62 КК УРСР.

На підставі вище викладеного та керуючись ст.ст.131,132,133, 140 і 141 МК УРСР,-

П О С Т А Н О В И В:

Притягнути Кандибу Івана Олександровича, як обвинуваченого, пред'явивши йому обвинувачення у члененні злочинну, передбаченого ч.2 ст.62 КК УРСР, про це оголосити йому під розписку в цій постанові.

Копії постанови надіслати прокурором Львівської області.

Ст.свідчень з особливо важливих справ
слідчого відділу УМДБ УРСР по Львівській
області майор

Босачко
М.С.Босачко

"Згідний":

Заступник начальника слідчого відділу
УМДБ УРСР по Львівській області
відполковник

Рапота
А.Н.Рапота

Дана постанова мені оголошена. Зміст і суть пред'явленого

обвинувачення по частині 2 статті 62 КК УРСР мені роз'яснені.

"___" червня 1981 року.

_____/Кандиба/.

Одночасно мені у відповідності із ст.142 КПК УРСР роз'яснені права обвинуваченого на попередньому слідстві:

- знати в чому його обвинувачують;
- давати пояснення по пред'явленому йому обвинуваченню;
- подавати докази;
- заявляти клопотання про допит свідків, про проведення очної ставки, про проведення експертизи, про вилучення та пред'явлення до справи доказів, а також заявляти клопотання з усіх питань, які мають значення для встановлення істини по справі;
- заявляти відвід слідчому, прокуророві, експертові і перекладачеві;
- з дозволу слідчого бути присутнім при виконанні окремих слідчих дій;
- знайомитись з усіма матеріалами справи після закінчення попереднього слідства;
- мати захисника відповідно до ст.ст.44 і 45 КПК УРСР;
- подавати скарги на дії та рішення слідчого і прокурора.

Обвинувачений _____/Кандиба/.

Постанову пред'явили, права обвинуваченого роз'яснили:

Старший слідчий в особливо важливих справах
слідчого відділу УКДБ УРСР по Львівській області
м а й о р

М.В.Боечко
М.В.Боечко

Помічник прокурора Львівської області
старший радник юстиції

В.В.Іванов
В.В.Іванов